

ЗАВХАН АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

81090 Улаанбаатар, Завхан аймаг
Утас: 7575-1155, Факс: 7046-2550
И-мэйл: zavkhan.ztg@gmail.com

2024. 05. 15

№

6/467

таний

-ны №

Т

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ
ГАЗАРТ

“Монгол орны хөдөөгийн иргэдийн уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох чадамж болон эрсдэлийн менежментийг боловсронгуй болгох нь” төслийн 27,500,000 (хорин долоон сая таван зуун мянга) төгрөгийн санхүүжилтээр Цэцэн-Уул суманд 4 га газарт бэлчээр сайжруулалтын арга хэмжээ хэрэгжүүлэх ажлын ажлын гүйцэтгэгчийг шалгаруулж өгнө үү.

Ажлын даалгаврыг хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хавсралт 7 хуудастай.

ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО ТӨЛӨВЛӨЛТ,
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА Д.Азжаргал Д.АЗЖАРГАЛ

Г.Давшигийн
Р.Одийн
2024.05.15.

3170098866

Тоот-A5-2024

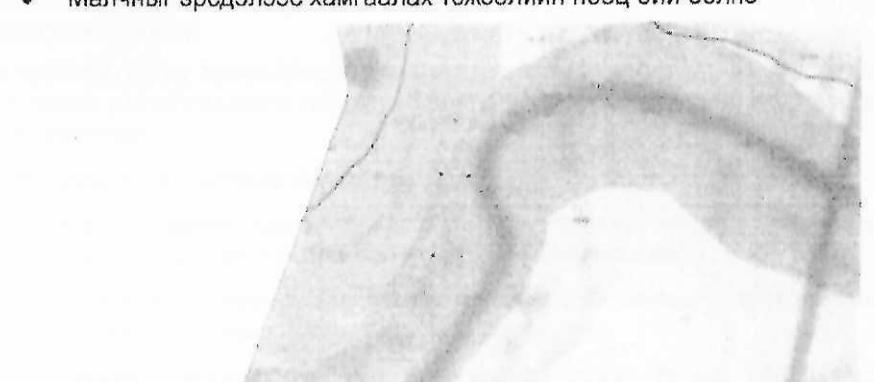
БАТЛАВ
БАЙГАЛЬ ОРЧИН АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ЯАМНЫ ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГЫН АЛБАН МУРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ С.МОГТГЭРЭЛ

2024 оны дугаар сарын-ний өдөр

ЗАВХАН АЙМГИЙН ЦЭЦЭН-УУЛ СУМАНД 4 ГА ГАЗАРТ БЭЛЧЭЭР САЙЖРУУЛАЛТЫН
АРГА ХЭМЖЭЭ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

Гэрээгээр гүйцэтгэх ажлын дугаар: Төслийн 2024 оны ажлын төлөвлөгөөний 2.3.7

№	Ажлын нэр, терөл	Тайлбар
1	Ажил гүйцэтгэх үндэслэл	<p>Уур амьсгалын ногоон сангийн санхүүжилтээр Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Хөгжлийн хөтөлберийн газар хамтран "Монгол орны хөдөөгийн иргэдийн уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох чадамж болон эрсдэлийн менежментийг боловсронгуй болгох нь" төслийг 2021 оны 3 дугаар сараас эхлэн Дорнод, Сүхбаатар, Завхан, Ховд аймагт хэрэгжүүлж байна. Төсөл хэрэгжсэнээр шууд байдлаар 130,000 орчим, шууд бус байдлаар 800,000 гаруй малчин иргэд төслийн үр шим хүртэхээс гадна тэдгээрийн 50 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Төслийн зорилго нь байгалийн нөөцийн хамааралтай, уур амьсгалын өөрчлөлтөд өртөмтгий малчдын дасан зохицох, эрсдэлийг даван туулах чадамжийг сайжруулан бэхжүүлэх юм. Тус зорилгод хүрэхийн тулд хоорондоо уялдаатай дараах бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн хүрээнд үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэн үр дүнд хүрэх болно. Үүнд:</p> <p>Бүрэлдэхүүн хэсэг 1: Үндэсний болон бүс нутгийн түвшинд газар, усны нөөцийн төлөвлөлтийг уур амьсгалын мэдээлэлд тулгуурлан төлөвлөж, ашигладаг болох;</p> <p>Бүрэлдэхүүн хэсэг 2: Байгалийн нөөцийн менежментэд малчдын байгууллагын оролцоог нэмэгдүүлж, уур амьсгалын өөрчлөлтөд зохицсон ус, хөрсний менежментийн арга ажиллагааг өргөн хүрээнд нэвтрүүлэх;</p> <p>Бүрэлдэхүүн хэсэг 3: Уур амьсгалын өөрчлөлтөд тэсвэртэй, гарал үүсэл нь тогтвортой малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг зах зээлд нийлүүлэх малчдын чадавхыг нэмэгдүүлэх зэрэг болно.</p> <p>Төслийн 2024 онд хийж гүйцэтгэхээр төлөвлөсөн үйл ажиллагааны 2.3.7 дугаар ажил дагуу Завхан аймгийн Цэцэн-уул суманд 4 га доройтсон бэлчээрийг сайжруулах ажлыг хийж гүйцэтгэх ажилд энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг мэргэжлийн байгууллагуудын дунд зарлаж байна. Завхан аймгийн Цэцэн-Уул сумын хувьд бэлчээрийн хүрэлцээ, хангамж муу, бэлчээрийн даац олон дахин хэтэрсэн элсний нүүдэлд бэлчээр талхлагдсан зэрэг асуудлуудтай байна.</p> <p>Бэлчээрийн зонхилогч болон дэд зонхилогч ургамлын арви, тусгаг бүрхэц буурч, ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт орж, зүйлийн тоо багасаж бэлчээрийн хөл газрын ганц наст ургамлуудын арви, тусгаг бүрхэц ихтэйгээр ургаж байна. Бэлчээрийн нийт ургацын хэмжээ буурч, ургацад эзлэх мал сайн иддэг болон тэжээллэг ургамлын хувь эрс буурч байна. Иймээс доройтсон бэлчээрийг сайжруулах шаардлага зүй ёсоор тулгарч байна. Бэлчээрийг сайжруулах аргаар тэжээлийн нөөцийг нэмэгдүүлж, мал, малчдыг эрсдэлээс хамгаалах шаардлагатай байна.</p>
2	Ажлын зорилго, шийдвэрлэх асудал	Завхан аймгийн Цэцэн-Уул сумын голын хөндий, нам хотосын нүгүн доройтсон бэлчээрийг сайжруулж, тэжээлийн нөөцийг нэмэгдүүлэх зорилгоор хашиж, элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas мод тарих ажлыг зохион байгуулна. Уг ажлын үр дүнд бэлчээр элсэнд дарагданы улмаас ургац нь буурахаас сэргийлэхийн дээр ган, зуд

		<p>зэрэг байгалийн гамшигт үзэгдэл тохиолдсон нөхцөлд ашиглах малын тэжээлийн нөөц нэмэгдэх ач холбогдолтой.</p>																																																																																	
		<p>Завхан аймгийн Цэцэн-ул сумын 4 га доройтсон бэлчээрийг хашаалж, элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas ой байгуулах ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Байгаль, уур амьсгалын өөрчлөлт болон элсний нүүдлээс шалтгаалан элсэнд дарагдсан • Бэлчээрийн ургац буурсан, ургамал тачир сийрэг болсон • Малын хөлд талхлагдсан, хашиж хамгаалах шаардлагатай <p>Бэлчээрийг сонгож сайжруулалт хийсэнээр гарах үр дүн:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бэлчээр орчмын элсний нүүдэл зогсоно • Бэлчээрийн ургац дээшилж, тэжээлийн нөөц нь нэмэгдэнэ • Булгийн усны адаг орчмын эх үүсвэр хамгаалагдана • Малчныг эрсдэлээс хамгаалах тэжээлийн нөөц бий болно 																																																																																	
3	Ажлын хамрах хүрээ																																																																																		
		<p>Нийт 4 га талбайг сонгож тухайн талбайд элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas байгуулахад шаардагдах навчтит моддын суулгацын тоо хэмжээг тооцв.</p> <p>Жич: 1-р эгнээ хамгаалалтын хашанаас 2.5 метр зйттай байх бөгөөд дараагийн эгнээнүүд хоорондоо 2 метр зйттай байхаар тооцв.</p>																																																																																	
		<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas байгуулах</th> <th>Талбайн хэмжээ га</th> <th>Приметр. метр</th> <th>Хашааны урт. метр</th> <th colspan="4">Эгнээний урт. метр</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Хайлаас</td> <td>4</td> <td>800 метр</td> <td>800</td> <td>1-р эгнээ, метр</td> <td>2-р эгнээ, метр</td> <td>3-р эгнээ метр</td> <td>НИИТ</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Хайлаас</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>360</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Харгана</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>360</td> <td></td> <td></td> <td>1080</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Цэцэн-Уул сум</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>48°35'42.164"N</td> <td>95°33'22.185"E</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>48°35'32.656"N</td> <td>95°33'23.701"E</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>48°35'32.035"N</td> <td>95°33'18.181"E</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>48°35'41.632"N</td> <td>95°33'16.593"E</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>4 га</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas байгуулах		Талбайн хэмжээ га	Приметр. метр	Хашааны урт. метр	Эгнээний урт. метр				1	Хайлаас	4	800 метр	800	1-р эгнээ, метр	2-р эгнээ, метр	3-р эгнээ метр	НИИТ	2	Хайлаас				360				3	Харгана				360			1080		Цэцэн-Уул сум				48°35'42.164"N	95°33'22.185"E								48°35'32.656"N	95°33'23.701"E								48°35'32.035"N	95°33'18.181"E								48°35'41.632"N	95°33'16.593"E										4 га	
Элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas байгуулах		Талбайн хэмжээ га	Приметр. метр	Хашааны урт. метр	Эгнээний урт. метр																																																																														
1	Хайлаас	4	800 метр	800	1-р эгнээ, метр	2-р эгнээ, метр	3-р эгнээ метр	НИИТ																																																																											
2	Хайлаас				360																																																																														
3	Харгана				360			1080																																																																											
	Цэцэн-Уул сум				48°35'42.164"N	95°33'22.185"E																																																																													
					48°35'32.656"N	95°33'23.701"E																																																																													
					48°35'32.035"N	95°33'18.181"E																																																																													
					48°35'41.632"N	95°33'16.593"E																																																																													
							4 га																																																																												
4	Ажил гүйцэтгэх хугацаа	Ажил гүйцэтгэгч нь гэрээ байгуулагдсан өдрөөс хойш нийт 6 сарын хугацаанд багтаан тус ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.																																																																																	
5	Захиалагч байгууллага	“Монгол орны хөдөөгийн иргэдийн уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох чадамж болон эрсдэлийн менежментийг боловсронгуй болгох нь” төсөл																																																																																	

6	Төсөвт өртөг, тоо хэмжээ	Нийт төсөвт өртөг: 27,500,000 (Хорин долоон сая таван зуун мянган төгрөг)
7	Ажил гүйцэтгэхд тавигдах ерөнхий шаардлага	<p>Ажлын гүйцэтгэх явцад бүх ажлыг Монгол улсад мөрдөгдөж буй хууль тогтоомж, БНБД, хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны холбогдох дүрэм журам, стандарт, төслийн байгаль орчин, нийгмийн менежментийн хамрах хүрээ, НҮБХХ-ийн байгаль орчин, нийгмийн стандарт чанд баримталж, хийгдэх ажлын тоо хэмжээний дагуу захиалагч талтай нягт хамтран, чанарын өндөр түвшинд тавигдсан шаардлагыг хангаж ажиллана.</p> <p>Орон нутгийн иргэдэд мэдээлэл түгээх, зөвлөлдөх, зөвшилцэх ажлыг орон нутагт хамтран зохион байгуулж, олон нийтийн оролцоог хангаж ажиллана.</p>
8	Техникийн чадавх болон туршлагын шалгуур үзүүлэлт, шаардлага	<p>ААН-ийн гэрчилгээний хуулбар /эх хувиас/</p> <p>Санал болгосон ажлыг гүйцэтгэх боломжтой болохыг нотлох</p> <p>Ажил болон барааны үнийн задаргаа ба ажил гүйцэтгэлийн нийлүүлэлтийн хуваарь Чанарын шаардлага хангасан бараагаар уг ажлыг гүйцэтгэн захиалагчид нийлүүлэх баталгаар албан бичгээр гаргаж ирүүлнэ.</p> <p>Нийлүүлэх бараа нь техникийн тодорхойлолтод нийцэхийг эүйл заалт бүрээр нотлон харуулсан тайлбар,</p> <p>Чанарын баталгаа 1 жил /үйлдвэрлэгчээс шалтгаалсан гэмтэл, доголдлыг нийлүүлэгч тал засвар үйлчилгээ хийж гүйцэтгэх талаар нотолсон баталгааны талаар албан бичиг ирүүлэх/</p>
9	Гүйцэтгэх ажлын үе шат	<p>Ажлыг дараах үе шатаар гүйцэтгэнэ. Үнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бэлтгэл ажил: Хашааг хийх материал, элсний нүүдлээс хамгаалах зурваст тарих модыг ажлын даалгаварт заасны дагуу сонгох • Үндсэн ажил: Ажлын даалгаварт заасны дагуу хэмжээ загвараар хашааг барьж, элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas байгуулах • Тайлан: Элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas бүхий хашиж сайжруулсан бэлчээрийг хүлээлгэн өгөх, захиалагч байгууллагаас техникийн хяналт хийлгэх, шаардлагатай бол засвар сайжруулалт хийх.
10	Хашаанд тавигдах техникийн шаардлага	<p>Хашаанд тавигдах шаардлага:</p> <p>Ойжуулалтын талбайг хашиж хамгаална. Ингэхдээ уулын налуу болон жалгын ховилоор хашаан доогуур мэрэгч амьтан болон мал орохоос хамгаална.</p> <p>Хашааны техникийн тодорхойлолтын дагуу хашаажуулалт хийнэ (хавсаргав).</p> <p>Элсний нүүдлээс хамгаалах бэлчээр сайжруулахдаа дараах зүйлсийг анхаарах хэрэгтэй. Үнд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas ойжуулалтын ажлын гүйцэтгэгч шалгарсан тохиолдолд тухайн ойжуулалт хийж байгаа байршилтай ойролцоо малчдын байгууллагатай гэрээ байгуулж ойжуулалтын ажил хамтран гүйцэтгэх, мөн гэрээнд ойжуулсан талбайн 3 жилийн арчилгаа, хамгаалалтыг малчдын байгууллагаар гүйцэтгүүлэх асуудлыг тусгасан байна. 2. Тарьц суулгацын нөөц хангалттай байх (худалдан авах бол нийлүүлэгчтэй байгуулсан гэрээ). 3. Мод үржүүлэг, ойжуулалт, ойн нөхөн сэргээлтийн тусгай зөвшөөрөлтэй ойн мэргэжлийн байгууллага байна. 4. Ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгэх ажилчдын 50-аас доошгүй хувь нь ойролцоо нутгийн малчдын байгууллагын гишүүдээс бүрдсэн байх. 5. Ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгэхдээ НҮБХХ-ийн байгаль орчин, нийгмийн нелөөллийн стандарт, менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангуулах байгаль орчны мэргэжилтэнтэй байна.
11	Элсний нүүдлээл сааруулж бэлчээр сайжруулах ажилд тавигдах шаардлага	<p>Элсний нүүдлээс хамгаалах зурvasд тарих моддын тоо стандарт.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хамгаалалтын зурvasын нийт өргөн 7.5 метр байх бөгөөд нийт 3 эгнээтэй байна. Эгнээ хооронд 2.5 метр зйтай байх ба 1-р эгнээ нь хамгаалалтын хашаанаас 2.5 метр зйтай байна.
12	Элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas	

	Ойжуулалт хийх	<ul style="list-style-type: none"> “Суулгацын нүхийг бэлтгэх, суулгах арга. Ерөнхий шаардлага” MNS6258-1:2011 стандартын дагуу суулгацын нүхийг бэлтгэх эсвэл шан (шуудуу) татах болно. Шан татах бол тарилтийн эгнээг шангаар гаргана. Шангийн өргөн 30 см-ээс ихгүй, гүн нь 20 см-ээс ихгүй байх бөгөөд суулгац суулгах байршилд нүх ухах. Элсний нүүдлээс хамгаалалтын зурvas ойжуулалтын ажлыг 10-р сарын 01-наас 11-р сарын 01 хүртэл хийх бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд нөхөн тарилтыг 5-р сарын 01-наас 6-р сарын 01-ны өдрийн дотор тус тус хийх. Эгнээ хооронд 2.5 метр зйтай байх ба <ol style="list-style-type: none"> 1-р эгнээнд Хайлаас 2-р эгнээнд Хайлаас 3-р эгнээнд Харганы 2-3 настай стандартын суулгац суулгана. <p>Суулгацыг эгнээд суулгахдаа 1 болон 2-р эгнээнд суулгацыг зөрүүлэн суулгана. 3 болон 4-р эгнээг мөн адил зөрүүлэн суулгана. Ингэснээр 1 ба 3, 2-р эгнээнүүд нэг шугаманд харагдана</p> <p>Гурван зүйлийн мод таригдах бөгөөд 25, 25 хувь байна.Хамгаалалтын зурвасд тарих суулгацын стандартууд:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мод, сөөгний тарьц. Техникийн шаардлага MNS 6140: 2010 Чацарганы суулгац. Техникийн шаардлага MNS 6250: 2011 																	
13	Усалгааны систем	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Модны төрөл</th><th>1-р зэргийн суулгац (өндөр, м)</th><th>2-р зэргийн суулгац (өндөр, м)</th><th>3-р зэргийн суулгац (өндөр, м)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Хайлаас</td><td>1.5 ба дээш</td><td>1.0-1.5</td><td>0.8-1.0</td></tr> <tr> <td>Хайлаас</td><td>0.8 ба дээш</td><td>0.6-0.8</td><td>0.4-0.6</td></tr> <tr> <td>Харгана</td><td>0.6 дээш</td><td>0.4-0.6</td><td></td></tr> </tbody> </table>		Модны төрөл	1-р зэргийн суулгац (өндөр, м)	2-р зэргийн суулгац (өндөр, м)	3-р зэргийн суулгац (өндөр, м)	Хайлаас	1.5 ба дээш	1.0-1.5	0.8-1.0	Хайлаас	0.8 ба дээш	0.6-0.8	0.4-0.6	Харгана	0.6 дээш	0.4-0.6	
Модны төрөл	1-р зэргийн суулгац (өндөр, м)	2-р зэргийн суулгац (өндөр, м)	3-р зэргийн суулгац (өндөр, м)																
Хайлаас	1.5 ба дээш	1.0-1.5	0.8-1.0																
Хайлаас	0.8 ба дээш	0.6-0.8	0.4-0.6																
Харгана	0.6 дээш	0.4-0.6																	
		<ul style="list-style-type: none"> Зөөврийн хуванцар хийцтэй, 1 тонн багтаамжтай нөөцлөх савыг өндөрлөг хэсэгт байрлуулах бөгөөд газрын хөрснөөс 1 метр өндөрт байрлуулна. Хөндлөн отгол 50мм хэмжээтэй хатуу, 4мм зузаантай зориулалтын хуванцар хоолойгоор ойн зурвасын дундуур гол шланк явуулах бөгөөд усыг өөрийн даралтаар эсвэл усалгааны системээр шахах бөгөөд мод бүрийн харалдаа 50мм хэмжээтэй гол хоолойноос нүхэлж зориулалтын холбогчоор дуслаар ус гаргах уян хоолой буюу хөндлөн отгол нь 3-5мм нарийн уян хоолойг шинээр суулгасан мод бүрийн тогоонд усыг оруулхаар тооцож салаалуулж хийж өгнө. Намар тарьсан тохиолдолд цэнэг усалгааг 1-2 удаа хийнэ. Хаврын цэнэг усалгааг 4-р сарын 15-наас эхлүүлэх ба намрын цэнэг усалгааг газар хөлдөхөөс өмнө хийнэ. 5 ба 6-р сард 10-14 хоногийн зйтай, 7 ба 8 сард 14-16 хоногийн зйтай 2 удаа усална. 9-р сард нэг удаа усална. Усалгааны норм нь нэг га-д 300-350 м3 ус орохоор тооцно. Элсний нүүдлээс хамгаалах зурvas ойжуулалтын талбайд суулгац суулгахаас 3-4 хоногийн өмнө ухсан нүхийг нэг удаа усална. Суулгацыг суулгасны дараа 35-40 см түнд нэвчиж усална. Усалгааг өглөө эрт, эсвэл орой нар жаргасны дараа хийж, ууршилтыг бууруулна. Усалгааны норм, услах хугацаа нь тухайн жилийн хур тунадасны хэмжээнээс хамаарч өөрчлөгдэхийг анхаарах хэрэгтэй. Тарьсан суулгацыг арчлах, гаднын хүчин зүйлээс хамгаалах, тогтмол усалгааны ажил гүйцэтгэх, 																	
		<p>Орох материалын тооцоо.</p> <ol style="list-style-type: none"> Ус хуримтлуулах бөх бат сав 5 тн 1 ш. (2.5 тн хэмжээтэй 2 ш) Дуслын усалгааны гол шугам хөндлөн отгол 50 мм, урт 900 м 																	

		<p>3. Дуслын усалгааны салаалагч хоолой хөндлөн огтлол 3-5 мм, урт 1800 м</p> <p>4. Ус татах мото вомп 3-4 литр/с хүчин чадалтай.</p> <p>5. Гол шугамын холбогч 12 ш</p> <p>6. Салаалагч хоолойн дөрвөлсөн холбогч 380 ш</p> <p>7. Гол шугам хоолойн бөмбөгөн хаалт 4 ш</p>																
14	Талбайг хүлээлгэн өгөх	<ul style="list-style-type: none"> Ойжуулалтын талбайг аймгийн Засаг даргын захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсэгт, мөн тухайн аймаг, сумдад акт үйлдэн хүлээлгэн өгөх ажлыг зохион байгуулна. Актыг 5 хувь үйлдэн нэг хувийг Ойн газарт, төслийн төв нэгжид тус тус хүргүүлнэ. Тарьц суулгацын амьдралын хувийг тогтоохдоо Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2013 оны 03-р сарын 29-ний өдрийн А-96/71 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралт “Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал ойг үнэлэх, улсын ойн санд худалдан авах, өмчлүүлэх” журмын дагуу жишиг байгуулан тооллого явуулна. 																
15	Зерчил, гологдол арилгах	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ойжуулалтын талбай /га/</th><th>Жишиг талбайн нийлбэрийн ойжуулсан талбайд эзлэх хувь</th><th>Нэгж жишиг талбайн хэмжээ /м2/</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 – 5</td><td>5</td><td>200</td></tr> <tr> <td>6 -10</td><td>4</td><td>400</td></tr> <tr> <td>11-20</td><td>3</td><td>400</td></tr> <tr> <td>21-ээс дээш</td><td>2</td><td>400</td></tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> Ойжуулалтын ажлыг хүлээн авахдаа гэрээний ерөнхий ба тусгай нөхцөлийн дагуу зөрчил гологдлыг арилгасны дараа “Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал ойг үнэлэх, улсын ойн санд худалдан авах, өмчлүүлэх” журмаар батлагдсан актын дагуу хүлээн авна. Актын маягтыг хавсаргав. /Маягт №ГМ-4 / 	Ойжуулалтын талбай /га/	Жишиг талбайн нийлбэрийн ойжуулсан талбайд эзлэх хувь	Нэгж жишиг талбайн хэмжээ /м2/	1 – 5	5	200	6 -10	4	400	11-20	3	400	21-ээс дээш	2	400	
Ойжуулалтын талбай /га/	Жишиг талбайн нийлбэрийн ойжуулсан талбайд эзлэх хувь	Нэгж жишиг талбайн хэмжээ /м2/																
1 – 5	5	200																
6 -10	4	400																
11-20	3	400																
21-ээс дээш	2	400																
16	Бусад тавигдах шаардлага	<ul style="list-style-type: none"> Тарьсан тарьц, суулгац 50-74,9 хувийн амьдралтай ургасан бол гүйцэтгэг ёөрийн зардлаар 90 хувь хүртэл нөхөн тарилт хийж, актаар хүлээлгэн өгснөөр үлдэгдэл санхүүжилтийг тухайн жилд багтаан олгоно. Тарьсан тарьц, суулгац нь 25-49,9 хувийн амьдралтай ургасан бол гүйцэтгэгчид урьдчилгаагаар олгосон нормативд зардалд хүрэхүйц шаардлагатай нөхөн тарилтыг гүйцэтгэгчийн хөрөнгөөр хийлгэж дараа жилийн намар хүлээж авна. Тарьсан тарьц, суулгац нь 24,9 хүртэл хувийн амьдралтай тоологдсон тохиолдолд уг ажлыг хангалтгүй гүйцэтгэсэн гэж үзэж гүйцэтгэгчээр ойжуулалтын ажлын урьдчилгааг эргүүлэн төлүүлнэ. Бэлчээрийн ургамлын өндөр, ургац дээшилсэн байх Хашсан талбайд элс хуримтлагдаагүй байх Захиалагчийн хяналт болон ажил хүлээлцэхэд гарах зардлыг жишиг зураг төсвийн талбай бүрийн зохих дүнгээр тооцох бөгөөд гүйцэтгэгч тал бүрэн хариуцна. <p>Хашаа барихдаа дараах зүйлсийг анхаарах хэрэгтэй. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> Байгаль орчинд хор хөнөөл учруулахгүй халгүй арга технологиор хийгдсэн байна. Хашаа малын хөлд үрэгдэхээргүй бат бөх байна. Мал шөргөөгч тусад нь байрлуулах Хашаа барих материал нь удаан эдэлгээтэй байна. Газарт суулгаж буй шонг өмхрөх, ялзрал, зэврэлтээс хамгаалсан байна. 																

		<ul style="list-style-type: none"> • Шон тус бүрийн дотор талд мал түшиж унагаахаас хамгаалсан туслах хөлтэй байна. • Ашиглалтыг хариуцах эзэнтэй байна. • Торон хашааны материал нь шинэ, ашиглагдаагүй, сүүлийн үеийн технологийн шийдэл бүхий байна. Монгол улсын стандартын шаардлагыг хангасан тохирлын гэрчилгээтэй байна. • Нийлүүлэх хашаатай ижил хашааны фото зургийг ирүүлэх бөгөөд ажлын гүйцэтгэл явуулах үед зөрүүгүй байна. • Ажлыг гүйцэтгэж дуусаад техникийн шаардлага хангасан гэж үзвэл захиалагчид далд ажлын акт, гүйцэтгэлийн зураг үйлдэж хүлээлгэн өгнө. • Материалын сонголтын саналыг захиалагчид ирүүлнэ. Тодорхойлолтод заагдсан болон түүнтэй дүйцэхүйц чанартайг сонгож хэрэглэнэ. • Галын аюулгүй байдлыг анхаарч норм дүрмийн шаардлагын дагуу ажлыг гүйцэтгэнэ. • Ажлаас гарсан хог хаягдлыг цэвэрлэж зөөж хаясны дараа захиалагчид хүлээлгэн өгнө. • Захиалагчийн хяналт болон ажил хүлээлцэхэд гарах зардлыг жишиг зураг төсвийн талбай бүрийн зохих дүнгээр тооцох бөгөөд гүйцэтгэгч тал бүрэн хариуцна. • Галын аюулгүй байдлыг анхаарч норм дүрмийн шаардлагын дагуу ажлыг гүйцэтгэнэ; • Ажлаас гарсан хог хаягдлыг цэвэрлэж зөөж хаясны дараа захиалагчид хүлээлгэн өгнө. • Ажлыг гүйцэтгэх явцдаа ажлын үе шат бүрд захиалагчид фото зургаар баталгаажуулан захиалагчид хүлээлгэн өгч үе шатны ажлыг эхэлнэ. • Ойжуулалтын ажлын тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газар болон бусад холбогдох мэргэжлийн байгууллагын төлөөллүүдэд танилцуулан, хэлэлцүүлж 3 хувь үйлдэн Ойн газар, аймгийн БОАЖГазар, болон төслийн төв нэгжид хүлээлгэн өгнө. • Мэдээллийн самбар байрлуулах (нийт өндөр нь 3 метрээс багагүй төмөр хийцтэй байх бөгөөд самбарын хэмжээ 1x1 метрээс багагүй (самбарт ойжуулалт хийсэн талбайн зураг, захиалагч болон гүйцэтгэгчийн тухай мэдээлэл, талбайн хэмжээ, тарьсан модны төрөл, тоо ширхэг зэрэг мэдээллүүд багтана), самбарын хөлийг бетон зуурмагаар бэхэлсэн байна. • Хог хаягдлыг цэвэрлэж хүлээлгэн өгөх • Галын аюулгүй байдлыг хангах
17	Даалгаварт тусгагдаагүй нэмэлт ажил	<ul style="list-style-type: none"> • Тус ажлын хүрээнд хашиж сайжруулсан бэлчээрийг ашиглах, хамгаалах гэрээг сумын Засаг дарга, малчдын бүлэг, нөхөрлөлтэй байгуулж, тухайн орон нутгийн малчдын байгууллагад хариуцуулан өгөх • Ажлын даалгаварт тусгагдаагүй ажлыг нэмэлт нөхцөлөөр гүйцэтгэнэ.
18	Нэмэлт зөвлөгөө	<ul style="list-style-type: none"> • Галын аюулгүй байдлыг анхаарч норм дүрмийн шаардлагын дагуу ажлыг гүйцэтгэнэ; • Ажлаас гарсан ахуйн хог хаягдлыг цэвэрлэж зөөж хаясны дараа захиалагчид хүлээлгэн өгнө. • Ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай нийт ажилчдын 50 ба түүнээс дээш хувийг тухайн сүм орон нутгийн иргэд, малчдын байгууллага, бүлэг нөхөрлөлүүдтэй гэрээ байгуулж гүйцэтгүүлнэ. • Ойжуулалтын ажлын дараагаар таримал ургамлыг 3 жилийн туршид арчлах, гаднын хүчин зүйлээс хамгаалах арга хэмжээг тухайн орон нутгийн малчдын байгууллагуудтай гэрээ байгуулан гүйцэтгүүлнэ; • Ажлаас гарсан хог хаягдлыг цэвэрлэж зөөж хаясны дараа захиалагчид хүлээлгэн өгнө.

Ажлыг гүйцэтгэх явцдаа ажлын үе шат бурд захиалагчид фото зургаар
баталгаажуулан захиалагчид хүлээлгэн өгч үе шатны ажлыг эхэнэ.

ТАНИЛЦСАН:

Уур амьсгалын өөрчлөлтийн
газрын дарга, Төслийн захирал:

Ш.Цэрэндулам

ХЯНАСАН:

Төслийн үндэсний зохицуулагч:

Л.Шинэнцэг

БОЛОВСРУУЛСАН:

Төслийн газар, усны менежментийн
асуудал хариуцсан техникийн мэргэжилтэн

Б.Гүнсмаа